

Правильна відповідь: В

Методичний коментар. У реченні ♦ ужито іменник «слухання» в родовому відмінку (не було *кого? чого?* слухання). Для порівняння: розуміти *кого? що?* красу – знахідний відмінок; любив *кого? що?* пісеньки – знахідний відмінок; відкрив *кого? що?* радість – знахідний відмінок; творять *хто? що?* люди – називний відмінок.

Завдання 5. Пунктуаційну помилку допущено в рядку

А) ▲

Б) ●

В) ♦

Г) ■

Д) □

Правильна відповідь: Б

Методичний коментар. У реченні ● допущено пунктуаційну помилку: стоїть зайва кома перед сполучником «чи». Оскільки він є одиничним і з'єднує однорідні члени речення («Шопена чи Вівальді»), розділовий знак перед ним не ставимо. Ця «пастка» часто трапляється в тестах НМТ, щоб перевірити пильність учня щодо розрізнення повторюваних сполучників та одиничних.

ВАРІАНТ 4

Завдання стосуються речень, що первісно становили зв'язний текст. Прочитайте речення й виконайте завдання до них (цифри в дужках позначають наступне слово).

▲ А вже згодом я відчув потребу в художньому слові, тому першу в житті книжку взяв у (1)бібліотеці самостійно – і це були «Кленові листки», Василя Стефаника.

● У ту ж пору я вже допомагав родині: пам'ятаю, як збирав колосся по стерні, а (2)об'їждчик на коні намагався відібрати в мене торбинку.

◆ Саме після того читання зрозумів головне: я хочу (3)**тяжко** вчитися, бо жити тяжело моїм батькам, отже, мені має бути так само, аби з часом змінити цю долю.

■ Перші штаненята мені пошили десь у чотири роки, проте я дуже хотів (4)**мати** справжнього паска.

□ Попри нестатки, у моєму житті з'явилися й інші цінності; перша книжка, (5)**яку** я побачив у дитинстві, – це історія давнього світу (кольорові карти, кольорові малюнки з життя єгиптян, греків, римлян).

Завдання 1. Первісний текст буде відновлено, якщо речення розташувати в послідовності, запропонованій у рядку

А) ■ ● ▲ ◆ □

Б) ■ ▲ □ ● ◆

В) ■ ◆ ▲ □ ●

Г) ■ ● ◆ ▲ □

Д) ■ ● □ ▲ ◆

Правильна відповідь: Д

Методичний коментар. Логіку побудови тексту вбачаємо в хронологічному та екзистенційному розвитку особистості: розповідь розпочинається з перших дитячих спогадів про побут та одяг (■), розширюється через опис раннього досвіду праці й зіткнення із соціальною несправедливістю (●), що створює підґрунтя для появи в житті дитини перших інтелектуальних зацікавлень та візуальних образів історії (□). Далі оповідь переходить до етапу усвідомленого вибору художньої літератури в бібліотеці (▲), що стає кульмінацією внутрішнього зростання та логічно підводить до фінального філософського висновку-самопожертви: готовності до важкого навчання як вияву солідарності з долею батьків (◆). Лексичні маркери часу та причинно-наслідкові зв'язки між реченнями забезпечують цілісність викладу, перетворюючи розрізнені спогади на послідовну історію формування характеру.

Завдання 2. З чотирьох частин складається речення

А) ▲

Б) ●

В) ◆

Г) ■

Д) □

Правильна відповідь: Б

Методичний коментар. Правильною відповіддю є речення ●, яке містить 4 частини. Вони поєднані різними видами зв'язку: безсполучниковим («...родині: пам'ятаю»), підрядним («як збирав...») та сурядним («а об'їждчик...»). Решта речень мають іншу кількість: ▲ та □ – 3 частини, ◆ – 5, ■ – 2.

Завдання 3. Речення, у якому підмет і присудок виражені іменниками в називному відмінку, позначено символом

А) ▲

Б) ●

В) ◆

Г) ■

Д) □

Правильна відповідь: Д

Методичний коментар. У реченні □ підмет – «книжка», а присудок – «історія». Розділовий знак може слугувати підказкою. Оскільки обидва головні члени речення виражені іменниками в називному відмінку, між ними ставимо тире.

Завдання 4. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А) ▲

Б) ●

В) ◆

Г) ■

Д) □

Правильна відповідь: А

Методичний коментар. У реченні ▲ не треба ставити кому після «Кленові листки». У цій конструкції власна назва «Василя Стефаника» виступає як неузгоджене означення («Кленові листки» чий? → Василя Стефаника), що вказує на авторство твору.

Завдання 5. Синтаксичну роль додатка виконує слово, позначене цифрою

А) 1 (бібліотеці)

Б) 2 (об'їждчик)

В) 3 (тяжко)

Г) 4 (мати)

Д) 5 (яку)

Правильна відповідь: Д

Методичний коментар. Слово «яку» є сполучним словом (відносним займенником), яке в підрядному реченні замінює іменник «книжка» і відповідає на питання *кого? що?*, виконуючи роль додатка. Для порівняння: «бібліотеці» – обставина (взяв де? – у бібліотеці); «об'їждчик» – підмет (намагався відібрати хто? що? – об'їждчик); «тяжко» – обставина (хочу вчитися як? – тяжко); «мати» – частина складеного дієслівного присудка (*хотів мати*).

ВАРІАНТ 5

Завдання стосуються речень, що первісно становили зв'язний текст. Прочитайте речення й виконайте завдання до них (цифри в дужках позначають наступне слово).

▲ Адже ще з юності твори останнього вразили (1) мене до глибини під час прослуховування, хоча філармонічні концерти я не мав кожного дня.